

Tallinna Ehituskool

PORTFOLIO

Mööblirestauraatori eriala

Marie Käige MR21p

Juhendajad: Sven Aunaste
Margus Sildre

Tallinn 2023

Sisukord

Õppekava.....	3
LÕPUTÖÖ: Historitsistlik tugitool.....	4
Tugitooli lugu:.....	4
Eseme andmed:.....	4
Eseme kirjeldus ja seisund:.....	5
Restaureerimisülesanne.....	5
Restaureerimiskava.....	6
Tegelik töö käik.....	6
Ettevalmistused:.....	8
Puitosade parandamine.....	9
Kokku liimimine.....	12
Polstriklotside paigaldus.....	13
Viimistlemine.....	13
Polster.....	14
Kokkuvõte.....	18
Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks.....	18
Lisa 1: Samovarilaua restaureerimine.....	19
Samovarilaua lugu:.....	19
Eseme andmed:.....	20
Eseme kirjeldus ja seisund:.....	20
Restaureerimisülesanne.....	21
Töö käik:.....	22
Lauaplaadi peitsimine.....	24
Iluliistu parandamine.....	24
Kokkuvõte.....	26
Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks.....	27
Kapi lugu:.....	28
Objekti andmed:.....	28
Restaureerimisülesanne.....	28
Objekti kirjeldus ja seisund:.....	29
Töö käik.....	30
Kokkuvõte.....	31
Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks.....	32
Lisa 3 Proovitööd.....	32

Õppekava

Õppeaine	Õpetaja
Mööblirestaatori baasteadmised	Margus Sildre
Puidu lõiketöötlemine (Puidu lõiketöötlemine - Põhiõpingud)	Sven Aunaste
Puidulõigete valmistamine ja parandamine (Puidulõigete valmistamine ja parandamine - Valikõpingud)	Sven Aunaste
Puitmööbli restaureerimine 1 (Puitmööbli restaureerimine - Põhiõpingud)	Sven Aunaste
Puitmööbli restaureerimine 2 (Puitmööbli restaureerimine - Põhiõpingud)	Sven Aunaste
Õpitee ja töö muutuv keskkonnas, tase 4 - Põhiõpingud	Lya Männiste Kristjan Kulu Tiina Tisler Sven Mäe
Intarsia koostamine (Intarsia koostamine - Valikõpingud)	Sven Aunaste
Materjalide juurdelõikus ja õmblemine - Põhiõpingud	Vesse Jämsä
Mööbli pindade vineerimine (Mööbli pindade vineerimine (katmine spooniga) - Valikõpingud)	Sven Aunaste
Mööbli polstri restaureerimine (Mööbli polstri restaureerimine - Põhiõpingud)	Margus Sildre
Viimistlemine (Viimistlemine - Põhiõpingud)	Sven Aunaste
Praktika 1 ja 2 (juuni-aug 2022/ veeb-mai 2023)	Ettevõtte: Ubent Juhendaja: Viljo Naarits
Välispraktika Itaalias, Nicoteras (5.sept-17.okt 2022)	Maurizio Famà

LÕPUTÖÖ: Historitsistlik tugitool

Juhendaja: Viljo Naarits

Tugitooli lugu:

Tugitool sattus praeguse omaniku juurde juhuslikult olles väga halvas seisukorras ning oleks tõenäoliselt kuulunud hävitamisele. Kahjuks täpsemat infot hetkel tuvastada ei ole õnnestunud. Valisin tugitooli lõputööks Viljo Naaritsa juures praktikat sooritades, sest nägin tugitooli restaureerimises head võimalust vajalike erialaste kompetentside omandamiseks.

Eseme andmed:

Nimetus	Tugitool
Autor	teadmata
Dateering, stiilimäätlus	19.saj teine pool, historitsism
Materjal	Kasepuit, viimistletud peitsi ja musta šellakiga
Tehnikad	Puidulõige, vedrupolster
Mõõtmed (cm)	55x60x95
Omanik	Martin Pristol

Pilt 1 ja 2: Tugikooli esialgne seisukord

Eseme kirjeldus ja seisund:

	Kirjeldus	Seisund
Puit	Kasepuit Puidulõiked: Ovaalse seljatoe ülaosas asetseb kroon, seljatoe tugipostide otsas kaunistuseks nupukesed, käetugede otsas ümarad puidulõiked, treitud detailide ja tahukakujuliste tappliidetega toolijalad	Puidulõiked on hästi säilinud, toolijalgadel on pehastunud, koitunud jalaotsad
Konstruksioon	Ovaalne seljatugi, mis on tüübelühendustega kinnitatud seljatoe postide vahele. Ümara seljatoe all on treitud tugipulk mis tugevdab tooli raami ja ühendab toolijalgu. Toolisari on trapetsikujuline, ühendatud tappühendustega. Seljatoe raam ja toolisari on ühendatud käetugedega	Seljatoe osa kokku liimitud, istme osa osandatud. Istmesarja esiosa tapp purunenud, toolijala tapp kahjustunud, käetoet posti nurk purunenud, 2 tahukakujulist puidulõiket toolijalalt puuduvad
Viimistlus	Viimistletud musta peitsi ja šellakiga. Šellakviimistluse tuvastamiseks kasutasin puuvillast heledat lappi ja piiritust, lapp läks mustaks (šellak lahustus)	Originaalviimistlus kulunud, osaliselt kaetud valgete, roheliste ja siniste värvitõmmetega ja pritsmetega
Polster	Eeldatavasti oli tugitoolil vedrupolster	Polster täielikult puudu
Panused	Metallist toolirattad	Üks tooliratas puudu, teine deformeerinud

Restaureerimisülesanne

Restaureerimisülesanne on anda mööblile võimalikult algne ajalooline (valmistamise aegne) väljanägemine säilitades pikale ajaloole viitavad kasutusjäljed. Tugitool on planeeritud igapäevaseks kasutamiseks kodus.

Restaureerimiskava

	Töö	Aeg	Hind 15/h	Materjalid ja vahendid	Hind kokku
Puidutöö	Katkiste tappide parandamine, puuduolevate puidulõigete taastamine	20h		Peitlid, jaapani saag, Titebondi liim	
Viimistlus	Puhastamine, peitsimine, uus šellakviimistlus	15h		Peits, šellak, pintsel	
Polster	Vedrupolstri ja kattekanga paigaldamine	40h		Vedrud, merihein, nõör, naelad, haamer, nõelad, kangas, pael	
Kokku		75h	1225 (eur)		200(eur)

Tegelik töö käik

	Töö	Aeg	Hind	Materjalid ja vahendid	Kogus	Hind (eur)
Puidutöö	1. Katkiste tappide parandamine, puuduolevate puidulõigete asendamine, tagumiste toolijalgade koitunud osade asendamine	20h		jaapani saag peitlid Titebond liim pitskruvid lintlihvmasin kasepuit	1 tk	11.-
	3. Uute polstriklotside ja nurgaklotside tegemine ning paigutamine	5h		Kasepuit lintlihv Akutrell Kruvid Titebondi liim		
	4. muljunud puidupinna aurutamine	1h		Auruti		
	5. Puitkonstruktsiooni kokkuliimimine	10h		Titebondi liim, pitskruvid, abiklotsid		

Viimistlus	1.Vana viimistluse puhastus	15h		Viva Color Special Clean (lahus 1:10) Puhastusbensiin Tärpentiin		
	2. Peitsimine	8h		Herdins 59 Ebenholtzsvart/ Must vesipeits	1tk	3.-
	3. Uus viimistlus šellaklakiga	8h 67		Must šellakhelbed Denatureeritud piiritus	100g 1l	5.50.- 4.-
Polster	1.vedrudele sadulavöö paigaldus	2h		Sadulavöö Klambripüstol, klambrid 10mm Papinaelad, (25mm), pinguti	4m 100tk	5.60.- 2.70.-
	2.vedrude sadulavööle kinnitus	1h		9 vedru 5 keeruga	9tk	32.40.-
	3. vedrude sidumine	10h		Vedrusidumismöörr kanepist, papinael (35mm) (4-5mm, naela pikkus 20 mm)	1 rull 100tk	25.70.- 1.40.-
	4. tiheda kanga paigaldus	1h		Tihe kangas, klambrid	0,8m ²	
	5. vedrude kinnitus kanga külge	1h		Kandiõmblemis- möörr kanepist	1 tk	5.80.-
	6. tihiniidid ja merihein	3h		Kandiõmblemis- möörr, ümar mörr Merihein	5 kg	52.50.-
	7. hõre jute peale	6h		Hõre jute	0.8m ²	7.05.-
	8.möörralaga läbi õmmelda, pingutada	3h		Kandiõmblemis- möörr, topeltpitsmöörr	1 rull	

	9. äärtesse lisada meriheina, ühtlustada, klammerdada jute.	3h		Merihein Klambrid Prüül		
	10. kandi õmblemine	5h		Kandiõmlemisnõör		
	12.ühtlustada suuremad lohud mereheinaga, katta vatiga	3h		Merihein Kandiõmlemis- nõör Vatt	0.8m ²	4.80.-
	13. mitkal pingutada			Mitkal	1m	5.-
	14.Pealisriie ja pael lisada (Andmed ei ole 15.mai 2023 seisuga veel teada ning täpsustatakse lõputöö kaitsmisel)			Mööblikangas Pael		
Kokku		105 (h)				166,45 (eur)

Ettevalmistused:

Viimistluse tuvastamine: töölahustega test: piiritusega niisutatud puuvillane lapp lahustas šellaki pealmise kihi.

1. Puhastamine (Pilt 3 ja 4)
VivaColor Special Clean 1:10 lahustas niisutatud puuvillase lapiga, väga tugevalt määrduvad kohtade puhastamiseks kasutasin karukeelt. Siniste ja roheliste värvilaikude eemaldamiseks tuli katsetada erinevaid lahuseid (denatureeritud piiritus, atsetoon, puhastus bensiin, nitrolahusti, tärpentiin, lahusti Unit Eko, värvieemaldi mähis, ksüleen). Kõige paremini toimis lahjendamata Special Clean, kuid väikesed värvilaigud tuli eemaldada mehhaaniliselt, sest lahustumist ei toimunud.
2. Seejärel tuli keeltapid puhastada liimijääkidest sooja vee ja lapiga ning lasta kuivada.
3. Tooliselg tuli osandada,apid puhastada ning uuesti kokku liimida, et tagada maksimaalne konstruktsiooni tugevus (Pilt 5)

Pilt 3 ja 4 Tugitooli puhastamine erinevate vahenditega

Pilt 5 Seljatoe osandamine pitskruviga lahtisurumise asendis

Puitosade parandamine

Kõikide parandustükkide toorikmaterjalina on kasutatud kasepuitu ning liimimisel on kasutatud Titebond liimi.

1. Käetoe posti nurga parandamine (Pilt 6 ja 7).
2. Esimese toolijala tapp on purunenud ning kaks tahukakujulist puidulõiget toolijalalt puuduvad (Pilt 8 ja 9).
3. Istmesarja esiosa purunenud tappühenduse taastamine (Pilt 10)
4. Toolijalal on näha sügavaid muljumisi, mida püüdsin välja aurutada. Pärast u 15 min aurutamist oli näha, et muljutud pinnad hakkasid vähehaaval paisuma. (Pilt 11)
5. Koitunud toolijalgade arendamine (Pilt 12 ja 13). Koitunud osad eemaldas juhendaja lauasaega saagides. Seejärel mõõdistasin joonised sobiva paksuse ja pikkusega materjali ettevalmistamiseks. Juhendaja abiga välja lõigatud materjalist vormisin sobiva kujuga detailid lintlihvmasina abil. Seejärel liimisin uued detailid mitmest suunast alusplaadile pitskruvidega kinnitades toolijalgade otsa. Kuna liimitava osa puutepind oli suur, siis ei pidanud me tarvilikuks tüüblite paigaldamist. Pitskrude eemaldades selgus, et oleksin võinud uued detailid jätta suurema töövaruga kuna liimitud pinnad ei kattunud ideaalselt ning seetõttu tuli teha veel lisaks uus parandustükk.

Pilt 6 ja 7 Parandustüki paigaldamine

Pilt 8 Toolijala murdunud tapp

Pilt 9 Parandatud toolijala tapp
ja taastatud tahukakujulised
puidulõiked

Pilt 10 Taastatud tappühendus

Pilt 11 Muljunud jala aurutamine aurutiga

Pilt 12 ja 13 Koitunud toolijalgade asendamine ja žabloonide mõõdistamine

Kokku liimimine

1. Esimene etapp: seljatoe osa kokkuliimimine.
2. Teine etapp: Liimiproov (Pilt 15). Kõik tappühendused tuli teha liimist puhtaks ning veenduda, et tool läheb ilma liimita kokku. Seejärel sai ette valmistada kõik vajalikud pitskruvid ning paigutada täpselt planeeritavatele kohtadele, et liimimine läheks sujuvalt. Liimiproovi käigus sai teha vajalikud ettevalmistused kahjustuste tekitamise vältimiseks: paigaldada muljumist pehmendavad ajalehevoldikud pitskruvi haarade vahele ja paigutada kiled liimijääkide vähendamiseks.
3. Liimimine (Titebond liimiga). Kõik tapid ja tapiavad tuli hoolikalt paraja koguse liimiga kokku määrida. Liimi määrisin peale spaatli ja pintsliga. Seejärel paigaldasid pitskruvid läbi harjutatud viisil ning mõõtsin lõpuks toolisarja diagonaalid. Pingutasin diagonaale pitskruvidega nii, et need oleksid võrdse pikkusega. Lisaks tuli veel veenduda, et toolisari oleks maapinna suhtes võrdsel kõrgusel. Selleks mõõtsin toolisarja kaugust maapinnast eest, tagant ja külgedelt ning tegin korrektureid paigutades toolijalgade alla väikeseid klotse ning fikseerides sobiv kõrgus pitskruviga. Pärast liimimist tuli koheselt eemaldada kõik liimijäägid.

Pilt 14 Kokku liimitud seljatugi ja ettevalmistatud detailid tooli kokku liimimiseks

Pilt 15 Liimiproov

Pilt 16 Tugitooli kokkuliimimine

Polstriklotside paigaldus

1. Juhendaja abiga sai välja lõigatud polstriklotsideks sobilik materjal. Mõõdistasin žabloonid ning vormisin täpselt sobiva kujuga klotsid lintlihvmasina abil. Klotsid tuli teha toolisarja servaga täpselt tasa ning veenduda, et jääks tihe kokkupuude liimitava pinnaga. Seejärel tegin puuriga ette kruviaugud, et vältida klotside purunemist. Kandsin spaatliga Titebondi liimi mõlemale liimitavale pinnale ning kruvisin klotsid paika. (Pilt 17,18,19)

Pilt 17,18, 19. Polstriklotside paigaldamine

Viimistlemine

1. Peitsimise ettevalmistamiseks tooli pinna silumine karukeelega, uued detailid ja sisseservad õrnalt lihvpaberiga (240 tihedus) (Pilt 20)
2. Lahustasin paki Herdins 59 Ebenholtzsvart/Must vesipeitsi keedetud ja jahtunud veega. Peitsi kandsin peale väikese pintsliga kaks kihti lastes esimesel kihil kuivada ning tehes vahepeal õrna vahelihvi (Pilt 21).
3. Šellaki pealekandmine (Pilt 22). Must šellakhelbed tuli lahjenda piiritusega. Esialgu tummisem lahus 80g šellakhelbeid lahustatud 0,5l piiritusega. Järgmised kihid $\frac{1}{2}$ vahekorras (lahustasin 50g šellakhelbeid). Lahus lasta seista 24h soojas temperatuuris ning loksutada vahepeal, et šellakhelbed põhja ei sadestu. Šellakit kandsin peale poleerpalli ja pintsliga 4-5 kihti.

Pilt 20 Peitsimata tugitool

Pilt 21 Peitsitud tugitool

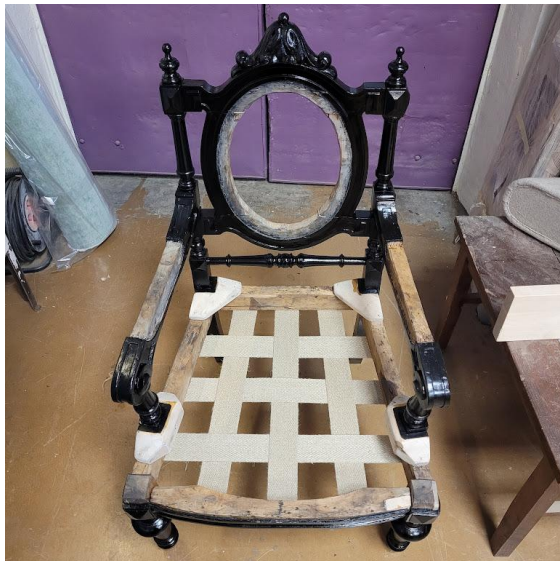
Pilt 22 Šellakiga kaetud tugitool

Polster

1. Sadulavöö rihmade kinnitamine toolisarja põhja (Pilt 23, 24, 25, 26). Sadulavöö otsa kinnitasin klambritega tooli sarja keskosasse ning seejärel moodustasin "ilukandi" ning kinnitasin 25mm papinaeltega "olümpiarõngaste kujuliselt", et naelad ei lõhestaks toolisarja. Sadulavööd tuleb korralikult pinguti abil pingule tõmmata. Sadulavöö asend üsna võrdsete vahedega, kuid arvestades, et sadulavöö peab jääma vedrude keskele.
2. Seejärel kinnitasin vedrude sadulavööle kolmest punktist (Pilt 27).
3. Vedrude sidumine eest-taha; küljelt-küljele; diagonaalselt (Pilt 28, 29, 30)
4. Tiheda kanga paigaldus ja vedrude kinnitus kanga külge kolmest punktist (Pilt 31)
5. Tihiniidid ja meriheina paigaldamine (Pilt 32)
6. Jutekanga pingutamine ja kinnitamine 10mm klambritega (Pilt 33)
7. Polstri läbiõmblemine (Pilt 34)
8. Äärtesse meriheina lisamine, ühtlustamine, jute klammerdamine (Pilt 35, 36, 37)
9. Kandi õmblemine (Pilt 38, 39, 40)
10. Mereheinaga ühtlustamine, vatiga katmine
11. Mitkali pingutamine
12. Pealisriide ja paela paigaldus

Pilt 23, 24, 25 Sadulavöö kinnitamine ja pingutamine

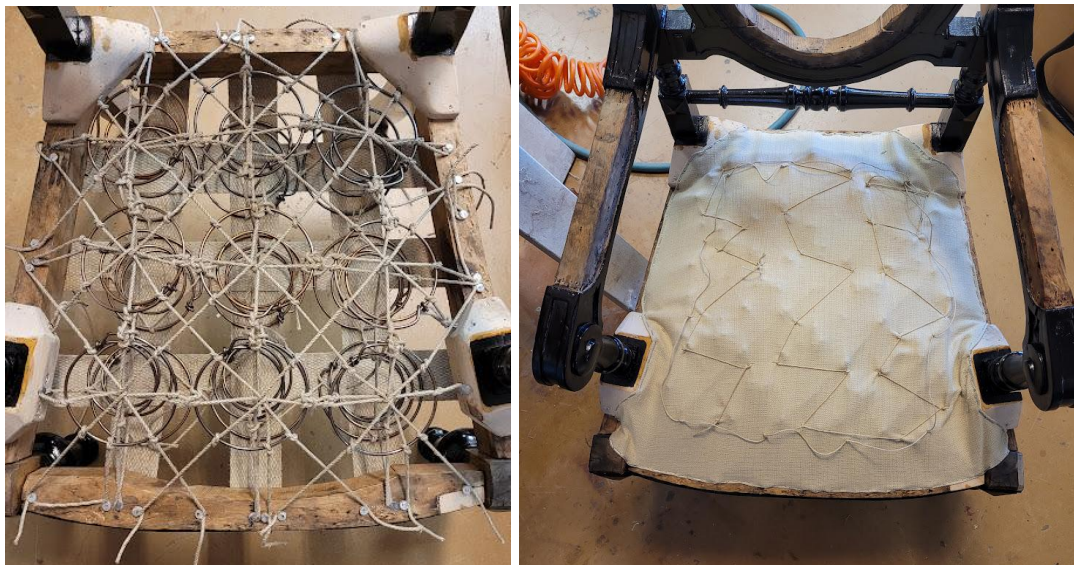
Pilt 26 Sadulavöö

Pilt 27 Vedrude kinnitamine sadulavööle

Pilt 28 ja 29 Vedrude pingutamine toolisarjale

Pilt 30 Vedrude pingutamine diagonaalis Pilt 31 Vedrude kinnitamine pealiskangale

Pilt 32 Merihein

Pilt 33 Jutekangas

Pilt 34 Polstri läbiõmblemine

Pilt 35 Jutekanga kinnitamine eestvaade

Pilt 36 Jutekanga kinnitamine küljelt vaade

Pilt 37. Jutekanga kinnitamine, tagant vaade

Pilt 38, 39 ja 40 Kandi läbiõmblemine

Pilt 41 Tihiniitide paigaldus

Kokkuvõte

Praeguseks hetkel on ese parandatud ja polstriosa lõpetatud kuni mitkali paigalduseni. Maikuus planeeritud tugitooli restaureerimine lõpetada.

Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset võib kasutada sisetingimustes ja otsese päikese eest kaitstuna (tume peits pleekub). Tugitooli pole soovituslik hoida küttekeha lähedal.

Lisa 1: Samovarilaua restaureerimine

Samovarilaua lugu:

Samovarilaud jõudis minuni 2022.a lõpus külastades Arvo Raasukese Tõdval asuvat vanavaraangaari. Laud oli pimedas nurgas teiste asjade all, kuid jäi silma ilusa kuju ja huvitava paatina poolest viimistluskihtide näol. Otsustasin lauakese osta ning restaureerida.

Arvo Raasukese sõnul on tegemist u 1880 a valmistatud esemega, mis on suure tõenäosusega olnud samovari alune laud. Samovar oli tol ajal (kuni u 1930) väga populaarne jõukamate inimeste seas ning võib eeldada, et tegemist on mõne karjamõisa eksponaadiga. Raasuke ei mäletanud viidata täpset asukohta kust laud temani jõudis, kuid vihjas võimalike piirkondadena Haapsalu või Märjamaad.

Eeldatavasti oli pealmine lauaplaat olnud kaetud klaasi või õhukese marmoriga, et kaitsta lauda samovari tilkade eest. Klaasi puhul võiks arvata, et klaasi keskele võis olla graveeritud nt lillekene (u 10x10cm) või mõni muu ornament kaunistuseks. Alumisel lauaplaadil asetsesid ilmselt muud tarvikud, ülemisel lauaplaadil asuv samovar võis olla ka kandiku peal.

Hetkel on laud restaureeritud ning kasutusel minu kodus Kloogal.

Eseme andmed:

Nimetus	Sahtlitega lauake
Autor	teadmata
Dateering, stiilimäätlus	19.saj I pool
Materjal	Saarepuit, viimistletud peitsi ja šellakiga
Tehnikad	Puidulõige
Mõõtmed (cm)	52x48x75
Omanik	Marie Käige (al 2022,) Eelmine omanik: Arvo Raasuke

Eseme kirjeldus ja seisund:

	Kirjeldus	Seisund
Puit	Saarepuit, viimistletud peitsi ja šellakiga	Toolijalgadel on pehastunud, koitunud jalaotsad
Konstruksioon	Ülemine ja alumine lauaplaad, mis on kinnitatud nelja keskosast treitud, ülalt ja alt nelinurksete tugipostide vahele. Alumise lauaplaadi all asub eest avanev luku ja nupukesega sahtel ning taga pealevajutusega avanev salasahtel. Sahtlite vahel asub laua konstruktsiooni stabiilsust hoidev vaheplaat. Lauaplaadid on kokku liimitud kolmest osast. Ülemise osa servades on iluliistud.	Alumise lauaplaadi 1/3 osa on puudu. Lauake on ebastabiilne, iluliistud on liimist lahti, esisahtel ja salasahtel ei avane.
Viimistlus	Viimistletud peitsi ja šellakiga. Šellakviimistluse tuvastamiseks kasutasin puuvillast heledat lappi ja piiritust.	Originaalviimistlus kulunud, osaliselt kaetud punase, roheline värviga ning esineb erinevaid värvipritseid jalgatel ja ülemisel lauaplaadil.
Panused	Salasahtli lukustussüsteem Esisahtli lukk	Salasahtli lukustussüsteem ei tööta, vajab korrigeerimist. Esisahtli luku võti on kadunud

Restaureerimisülesanne

Eesmärk on taastada sahtlitega lauakese algupärane funktsionaalsus ja korrektne välimus: tugevdada konstruktsioon, lisada puuduvad detailid ning värskendada viimistlus. Pealmisel lauaplaadil soovitakse säilitada aja paatina, mistõttu hilisemad viimistluskihid konserveeritakse. Lauake on planeeritud edasiseks kasutamiseks kodus.

Töö käik:

Puhastamine

Pilt: Puhastatud laud

Vana viimistlus oli ebaühtlaselt kaetud punaka värvi ja värvipritsmetega mis tuli eemaldada originaalviimistluse taastamiseks. Puhastamiseks kasutasin Viva Color Special Clean lahust, Segu 7-t ja denatureeritud piiritust. Puhastasin lapi ja karukeelega. Paksemad värvipritsmed eemaldasin peitli otsaga.

Konstruktiooni tugevdamine

Pilt: Konstruktsiooni koos hoidva vaheplaadi kokku liimimine

Vaheplaat oli keskelt pooleks murdunud ning laud kõikus küljelt küljele. Vaheplaadi tugevdamine ning ülemise ja alumise lauaplaadi liimimine muutis laua stabiilselt. Liimimisel kasutasin Titebondi liimi.

Foto: Salasahtli lukustussüsteem

Ülemise lauaplaadi all leidis eriline lukustussüsteem. Salasahtel avaneb väljast pealevajutusega, mis avab haagi. Sahtlit saab sulgeda samuti pealevajutusega. Esiolgu lukustussüsteem ei toiminud, sest saarepuidust vahelipp oli kinni kiilunud ja metallist haak oli vales asendis. Pärast parafiiniga vahatamist ja õigesse asendisse paigutamist süsteem toimib.

Puuduoleva lauaplaadi asendamine

Puuduoleva lauaplaadi asendamiseks kasutasin saarepuud. Märkisin žablooni abil plangule õiged mõõtmed ning juhendaja abiga sain paksusmasina ja hõõvelmasinaga lõigatud paraja paksuse ja rihitud materjali. Kuna toorikmaterjal ei olnud piisavalt lai, siis liimisin lauaplaadi kokku kahest osast. Seejärel lihvisin plaati tsentrifuuglihvijaga ja tegin lihvija ja lihvklotsiga servadesse ümarused, pehmedused. Seejärel niisutasin plaati veel kolm korda veega, lasin vahepeal kuivada ning tegin vahelihvi lihvpaberi ja klotsiga (K240 ja 320).

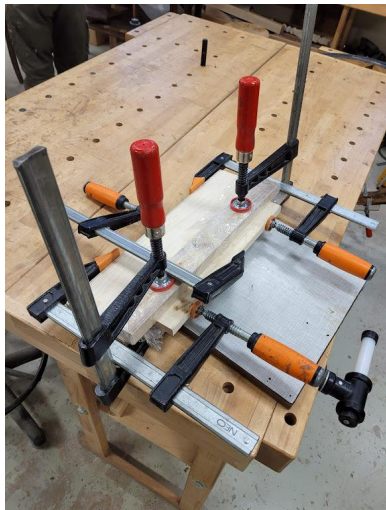
Pilt: Toorikmaterjal (saar)

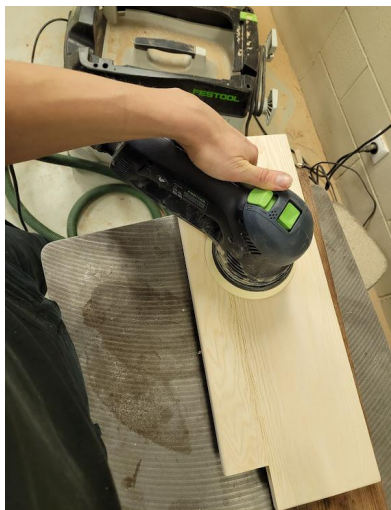
Pilt: Lintsaega lõikamine

Pilt: Rihtimine hõõvelmasinaga

Pilt: Lauaplaadi liimimine

Pilt: Masinlihvimine

Pilt: Ümarate servade lihvimine

Lauaplaadi peitsimine

Esialse peitsi segasin kokku erinevat tooni Herdens peitsipulbri lahustest: nr 75 hele pähkel, nr 70 Karl-Johan pruun, nr 71 moe pruun, 65 tume pähkel. Esialgu tegin tooniproovi samale saarepuidule kandes peitsi peale pintsi ja lapiga. Pärast peitsi kuivamist ja kerget vahelihvi lihvpaberiga (K320) lisasin täpsema tooni saamiseks veel nr 56 tume tamm ja 87 antiik peitsipulbri lahuseid.

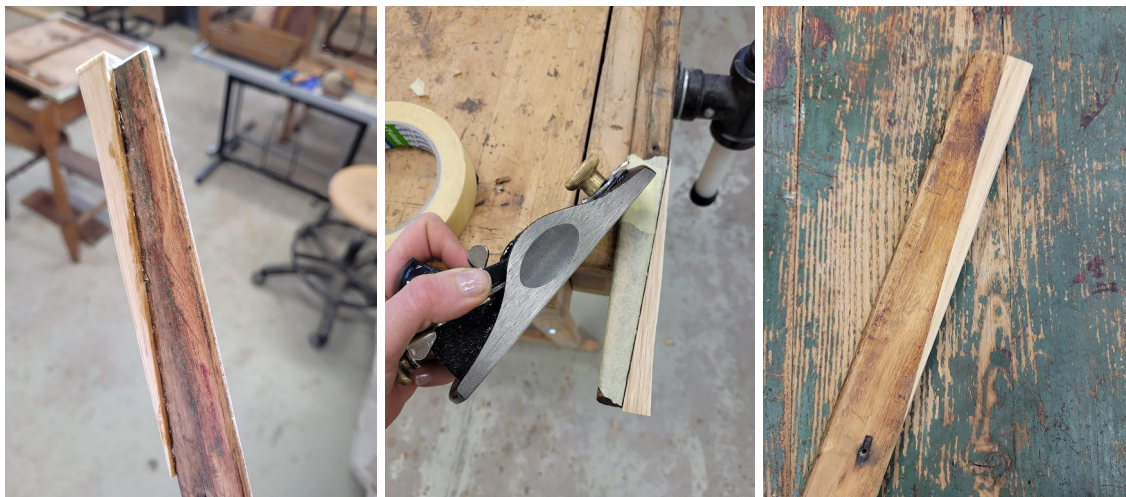
Pilt: Herdens peitsipulbri lahused

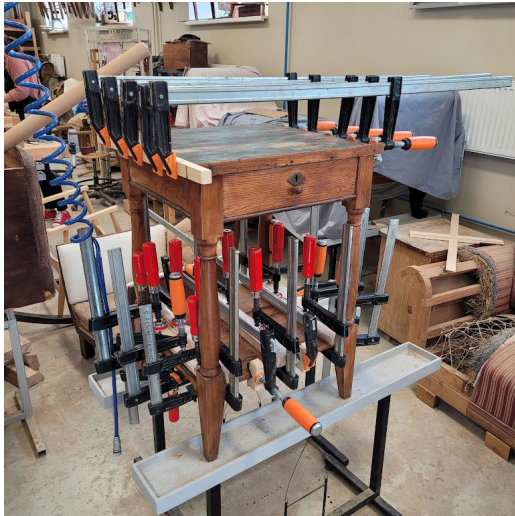
Pilt: Peitsi tooniproov

Iluliistu parandamine

Iluliistu serv oli murdunud mistõttu tuli nurk asendada saarepuidust parandustükiga.

Fotod: Saarepuidust parandustüki hõõveldamine, liimimine Titebond liimiga

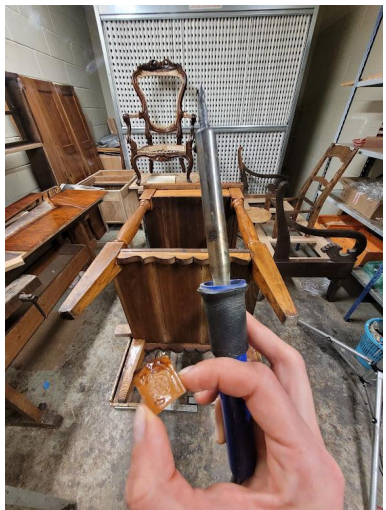

Pilt: Kokku liimimine

Otsustasin asendatud puiduplaadi kokku liimida kohele lauaga koos. Liimimisel kasutasin Titebondi liimi.

Pilt: Kruvimine (1:1 linaõli, tärpentiin)

Pilt Kõva šellakpulga ja pehme vahapulgaga suurte vigastuste täitmine

Viimistlus šellaklakiga

Pilt: Lemon šellaki pealekandimine pintsliga ja poleerballiga (4-5 kihti)

Kokkuvõte

Ese sai parandatud ja viimistletud autentsete töömeetoditega säilitades eseme paatina.

Pilt: Valmis töö eestvaade

Pilt: valmis töö avatud sahtliga

Pilt: Valmis töö pealtvaade

Pilt: Valmis töö tagantvaade (salasahtel)

Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset võib kasutada sisetingimustes ja otsese päikese eest kaitstuna. Šellakviimistlus ei kannata niiskust (lillevaas, kohvitass, niiske tolmulapp). Mööbliesemetelt tuleb tolmu pühkida kuiva lapiga.

Lisa 2 Funkkapi ukсед

Pilt: Seisund enne restaureerimist

Kapi lugu:

Kapp kuulub minu emale, kes leidis selle u 10a tagasi Vääna-Jõesuus asuva elamu keldrist väga halbadest tingimustest (külm niiske ruum, mudane põrand). Ema otsustas kapi säilitada. Esmalt tuli kappi mitu aastat õues niiskuse eest kaitstuna tuulutada, et rõskuselehk välja läheks. Nüüdseks on kapp puhastatud ning igapäevases kasutuses. Otsustasime esmalt restaureerida kapiuksed ning hiljem ka ülejäänud kapp.

Objekti andmed:

Nimetus	Funk kapi ukсед
Autor	teadmata
Dateering, stiilimäätlus	20.saj
Materjal	Saarepuit, viimistletud peitsi ja šellakiga
Tehnikad	Puidulõige, spoon
Mõõtmed (cm)	83x58x2,8 (cm)
Omanik	Ave Käige

Restuareerimisülesanne

Restaureerida kapiuksed parandedes kahjustatud spoon ning taastades autentne viimistlus.

Objekti kirjeldus ja seisund:

	Kirjeldus	Seisund
Puit	Liimpuit kaetud tamme spooniga ümarserv kaetud mahagoni spooniga	Spoon on servadest kahjustunud
Konstruksioon	Kapiuksed kinnituvad kapi külge 2 hingega	Heas seisus
Viimistlus	Viimistletud peitsi ja šellakiga. Šellakviimistluse tuvastamiseks kasutasin puuvillast heledat lappi ja piiritust.	Originaalviimistlus kulunud
Panused	Kapiuste nupud	Mõlema välimus on kahjustunud, kuid funktsionaalselt toimivad

Pildid: Spoonikahjustused

Töö käik

Pildid: Kahjustunud spooni eemaldamine

Pilt: Uue spooni peitsimine Herdens nr 59 Eben peitsipulbri lahusega

Pildid: Viimistlemine šellakiga poleerballiga peale kandes

Kokkuvõte

Kapiuksed said parandatud ja viimistletud algele kujule ning kaunistavad restaureerimist ootavat kappi.

Pilt: Restaureeritud kapiuksed

Pilt: Spooniparandused

Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset võib kasutada sisetingimustes ja otsese päikese eest kaitstuna. Šellakviimistlus ei kannata niiskust (lillevaas, kohvitass, niiske tolmulapp). Mööbliesemetelt tuleb tolm pühkida kuiva lapiga.

Lisa 3 Proovitööd

Pilt: Tappühendused

Pilt: Puidulõige

Pilt: õmblus

Pilt: õõnesvorm

Pilt: Puidulõige

Pilt: õõnesvorm

Pilt: pindade vineerimine

Pilt: intarsia

Pilt: vedrupolster